

Aan:
de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

Assen, 26 mei 2023
Ons kenmerk 21/5.1/2023000758
Behandeld door de heer W.J. Bijsterbosch (0592) 36 59 06
Uw kenmerk PDGGO/26817249
Onderwerp: Adviesvraag operationele strategie voor het Groningen gasveld 2023-2024

Geachte staatssecretaris,

Op 18 april 2023 ontvingen wij uw verzoek om advies op uw vaststellingsbesluit voor de operationele strategie voor het Groningengasveld voor 2023-2024.

Op grond van artikel 52d, zesde lid, van de Mijnbouwwet, worden de colleges en besturen van medeoverheden van het gebied waarop de vaststelling betrekking heeft, het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), TNO en de Mijnraad aangemerkt als adviseurs. Daarom vraagt u ons wat ons oordeel is over de voorgestelde operationele strategie op basis van drie varianten voor het gasjaar 2023-2024. Dit op basis van onze kennis van de regionale situatie.

In ons advies gaan wij niet alleen in op de opgestelde operationele strategie, de bijbehorende seismische dreigings- en risicoanalyse en de adviezen van het SodM en GTS, maar ook op de voor de verdere besluitvorming relevante aspecten in uw besluit van 31 maart 2023 tot sluiting van zes productielocaties en de Kabinetsreactie van 25 april 2023 op het rapport van de Parlementaire Enquêtecommissie Gaswinning.

Besluit tot sluiting zes productielocaties

Op 31 maart 2023 hebt u besloten om met ingang van 1 april 2023 zes van de elf nog producerende productielocaties te sluiten. Met het afsluiten van deze zes productielocaties is naar onze mening een nieuwe belangrijke stap gezet richting definitieve sluiting van de winning Groningen. Wij waarderen dit zeer.

Wel geeft u aan dat zonder uw toestemming de NAM - in verband met de leveringszekerheid - met betrekking tot de te sluiten putten geen onomkeerbare acties mag ondernemen. Met deze voorwaarde houdt u voornamelijk de mogelijkheid open om in geval van dreigende gastekorten de putten weer te openen. Hoewel wij begrip hebben voor uw motieven (borgen leveringszekerheid), willen wij er wel op wijzen dat een eventuele heropening van deze putten zwaar zal kunnen vallen bij de inwoners van Groningen en Noord-Drenthe.

Wij adviseren dan ook om de zes productielocaties niet opnieuw in gebruik te nemen.

Kabinetsreactie op rapport Parlementaire Enquêtecommissie Aardgaswinning Groningen

Op 25 april 2023 heeft uw Kabinet de Tweede Kamer geïnformeerd over de wijze waarop het Kabinet gevolg wil geven aan de conclusies en adviezen van de Parlementaire Enquêtecommissie Aardgaswinning Groningen. In de reactie op de bevindingen van de enquêtecommissie is een aantal zaken benoemd die relevant zijn voor het advies vanuit de provincie richting EZK.

In de brief wordt toegezegd dat schademeldingen in een tweetal gebieden rond de gasopslag Norg in het vervolg door het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) zullen worden behandeld. Dit betekent ook dat deze schades volgens het concept van het 'wettelijk bewijsvermoeden' (lees: IMG moet aantonen dat de schade geen relatie heeft met de gaswinning) zullen worden afgehandeld. Ook wordt toegezegd dat de schadeafhandeling op een meer ruimhartige wijze zal plaatsvinden. Beide maatregelen zorgen ervoor dat de rechtspositie van de bewoners in de omgeving van de gasopslag Norg wordt hersteld. Met het besluit komt u ook tegemoet aan ons verzoek van 17 mei 2022. Wij waarderen dit zeer.

Tegelijkertijd constateren wij dat onze inwoners en bedrijven buiten het zogenaamde IMG-gebied ook te maken hebben met de gevolgen van mijnbouw. Denk hierbij aan de gestapelde effecten van de gaswinning Groningen, de kleine gasvelden en de zoutwinning. Door het verschil in wetgeving (wettelijk bewijsvermoeden geldt niet voor hen) bestaat het risico dat zij in een relatief ongunstiger positie komen te verkeren. Wij blijven erop aandringen dat deze schades op een ruimhartige, onafhankelijke en rechtvaardige wijze worden afgehandeld.

Verder merken wij op dat er bij veel inwoners nog steeds onduidelijkheid is over bij wie (IMG of Commissie Mijnbouwschade) men zich moet melden. Het inrichten van één centraal meldpunt voor schade zou hier een verbetering in kunnen aanbrengen.

Wij adviseren om de schadeafhandeling meer op één lijn te brengen met de aanpak van het IMG. Dat betekent dat schades op een ruimhartige, onafhankelijke en rechtvaardige wijze worden afgehandeld. Ook pleiten wij ervoor dat er één loket komt voor de afhandeling van schades.

Operationele strategie 2023-2024

U hebt de NAM gevraagd drie scenario's voor een operationele strategie voor het gasjaar 2023-2024 uit te werken. In scenario 1 zal de gaswinning met ingang van 1 oktober van dit jaar worden beëindigd.

In de scenario's 2a en 2b zal er - vanuit het oogpunt van leveringszekerheid - ook komend seizoen gas blijven worden gewonnen. Wij begrijpen het punt van leveringszekerheid, maar vinden wel dat dit afbreuk doet aan de eerdere verwachtingen (sluiten in 2023).

Naar onze mening is scenario 1 dan ook de enige juiste keuze. Naast het geringere risico komt scenario 1 ook tegemoet aan een breed gedragen wens in Groningen en Noord-Drenthe om definitief afscheid te nemen van de gaswinning in het Groningenveld. De keuze voor scenario 1 is ook in lijn met het uitgangspunt (sluiten gasveld in 2023) van het vorige vaststellingsbesluit.

Wij adviseren dan ook om te kiezen voor scenario 1.

Inzet gasopslag Norg

In de operationele strategie hanteert de netbeheerder van het landelijk gas-transport (GTS) voor ondergrondse gasopslag Norg (UGS Norg) vanuit leveringszekerheidsoverwegingen een werkvolume van 4 miljard m³ gas. Het is daarnaast technisch mogelijk om een werkvolume tot ongeveer 6 miljard m³ gas te accommoderen. Een hoger vulniveau levert een positieve bijdrage aan de leveringszekerheid voor het gasjaar 2023-2024.

Net als voorgaand jaar adviseren wij u om voor het gasjaar 2023-2024 vast te houden aan een maximale vulgraad van 4 miljard m³. Dit om het maximale drukbereik te voorkomen en daarmee het voorkomen van - meer - schade door bodembeweging en mogelijke risico's op bevingen.

Slotsom

Met uw besluit van 31 maart van dit jaar om zes productielocaties te sluiten zit u nog op de eerder aangegeven lijn om de gaswinning uit het Groningenveld uiterlijk in 2023 te beëindigen. De belangrijkste stap - het sluiten van de laatste vijf locaties - moet echter nog worden gezet. In ons advies dringen wij er dan ook op aan om deze keuze op ondubbelzinnige wijze in het vaststellingsbesluit vast te leggen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Afschrift aan: Provinciale Staten van Drenthe